

RIIGI TUGITEENUSTE
KESKUS

Corle OÜ
corle@corle.ee
Uustalu tn 2
Kose vald
75101, Harju maakond
Registrikood: 11270435

10.06.2025 nr 11.3-1/25/2763

Otsus finantskorrektsiooni tegemise kohta

Riigi Tugiteenuste Keskus (registrikood 70007340, edaspidi *RTK või vahendusasutus*) teeb ettevõtlus- ja infotehnoloogiaministri 3.05.2022 määruse nr 35 „Väga suure läbilaskevõimega elektroonilise side juurdepääsuvõrgu rajamise toetusmeetme tingimused ja kord“¹ (edaspidi ka *meetme määrus*) raames otsuse Corle OÜ (edaspidi ka *toetuse saaja*) projekti „Corle Saaremaa vald“ (toetuste registris nr 20.3.04.22-0173; edaspidi ka *projekt*) osas.

Vahendusasutus tuvastas projekti kulude täiendava kontrollimise käigus, et Corle OÜ (registrikood 11270435) ei ole projekti elluviimisel järginud riigihangete seaduses (edaspidi ka *RHS*) sätestatud nõudeid, mistõttu kohaldab vahendusasutus rikkumistega seotud kulude osas finantskorrektsiooni ning **loeb mitteabikõlblikuks kuluks 4 658,97 eurot, millest toetuse osa 3 261,28 eurot.**

Otsuse tegemise aluseks on meetme määruse § 6 lõige 1, § 26, § 29 lõige 2 ja § 32, Vabariigi Valitsuse 29.11.2021 määruse nr 108 „Taaste- ja vastupidavuskava elluviimise korraldus ja toetuse andmise üldtingimused“² (edaspidi ka *üldmäärus*) § 9 lg 7 punkt 1, § 11 lg 1 punkt 1, § 11 lõige 4, 28.11.2022 taotluse rahuldamise otsuse nr 11.4-24/1206 (edaspidi ka *TRO*) punktid 11 ja 11.3 ning projekti raames esitatud kuludokumendid (edaspidi ka *KD*) tunnustega 840, 891-897, 901, 907 ja 909 ning toetuse saajaga peetud kirjavahetus.

Üldmääruse § 5 lõike 2 ja meetme määruse § 29 lõike 2 kohaselt on toetuse saaja toetuse kasutamisel kohustatud järgima riigihangete seadust, kui ta on hankija riigihangete seaduse tähenduses. Kui toetuse saaja ei ole hankija riigihangete seaduse tähenduses ja teenuse, asja või ehitustöö eeldatav maksumus on ilma käibemaksuta võrdne 20 000 euroga või sellest suurem, peab ostumenetluse läbiviimisel järgima riigihangete seaduse §-3 sätestatud riigihanke korraldamise üldpõhimõtteid ning taotluse rahuldamise otsuses sätestatud täpsustatud nõudeid. Corle OÜ ei ole hankija riigihangete seaduse tähenduses, kuid peab alates 20 000 eurot maksva teenuse, asja või ehitustöö tellimisel järgima RHS § 3 nõudeid.

¹ Kuni 13.07.2023 kehtinud redaktsioon.

² Kuni 22.06.2023 kehtinud redaktsioon.

1. Toetuse saaja ei ole täitnud RHS §-s 3 sätestatud üldpõhimõtteid

1.1. Rikkumise asjaolud

1.1.1. Peajaotuskapi ehitustööd (KD tunnusega 840)

Projekti tegevuse 6 „Jaotuspunktide ja kaablite paigaldus“ raames on esitatud KD tunnusega 840 raames Elektritark OÜ arve nr 10094 käibemaksuta summas 17 527,50 eurot (Alltöövõtt: Fiiberoptiliste kaablite paigaldamine puhumise meetodil. Fiiberoptiliste kaablite keevitustööde teostamine jaotuspunktides. Abitööde teostamine).

Toetuse saaja esitas koos kuludokumentidega ka hinnapakumuse, kuid võrdlevat pakkumust mitte. Kliendiliinide ehitus ja peajaotuskapi ehitustööd koos fiiberoptiliste kaablite paigaldamisega on oma olemuselt kokkukuuluvad ehitustööd ja on seetõttu projekti raames summeeritavad. Kuivõrd sarnaseid ehitustöid on ostetud projekti raames ka teiste arvetega, siis summeeritult ületab selliste ehitustööde maksumus 20 000 eurot. Sarnaste ehitustöödega seotud arveid on esitatud ka KD tunnustega 934, 935 ja 936, kokku käibemaksuta summas 274 078 eurot (võrdlevaid pakkumusi on võetud). Toetuse saaja oleks pidanud ostumenetluse läbiviimisel võtma võrdlevaid pakkumusi ka KD tunnusega 840 seotud arve aluseks olevate ehitustööde tellimisel.

1.1.2. Eritehnika rent (KD tunnustega 891-897, 907)

Projekti tegevuse 5 „Võrgu rajamine ja torude paigaldus“ raames on esitatud järgmised arved, mis on seotud eritehnika rendiga:

- KD 891 - OÜ Masinateenus arve nr TR20285 käibemaksuta summas 3317 eurot;
- KD 892 - Melker Baltik OÜ arve nr 2243494 käibemaksuta summas 2000 eurot;
- KD 893 - Melker Baltik OÜ arve nr 2243497 käibemaksuta summas 750 eurot;
- KD 894 - Melker Baltik OÜ arve nr 2243603 käibemaksuta summas 1500 eurot;
- KD 895 - Melker Baltik OÜ arve nr 2243604 käibemaksuta summas 4000 eurot;
- KD 896 - Melker Baltik OÜ arve nr 2243743 käibemaksuta summas 1500 eurot;
- KD 897 - Melker Baltik OÜ arve nr 2243748 käibemaksuta summas 8000 eurot;
- KD 907 - Ramirent Baltic AS arve nr 24120925 käibemaksuta summas 145,21 eurot.

Eritehnika rendiga seotud arved on projekti raames omavahel summeeritavad. Seega isegi kui eritehnikat renditi erinevatel ajaetappidel ja/või erinevatelt ettevõtetelt, siis tuli iga sellise teenuse tellimiseks võtta võrdlevaid pakkumusi, kui need teenused kogumis olid maksumusega alates 20 000 eurot. **Kokku on eritehnika rendiga seotud arveid käibemaksuta summas 21 212,21 eurot**, mistõttu oleks toetuse saaja pidanud eelnimetatud arvete aluseks olnud eritehnika rentimisel võtma võrdlevaid pakkumusi. Toetuse saaja esitas kuludokumendid, kuid pakkumusi (sh võrdlevaid) mitte.

1.1.3. Geodeetiline alusplaan (KD tunnusega 909) ning mahamärkimine ja teostusjoonis (KD tunnusega 901)

Projekti tegevuse 8 „Omanikujärelevalve ja võrguinfo dokumenteerimine“ ja tegevuse 4 „Projekteerimine“ raames on esitatud järgmised arved:

- KD 901- osaühing KAGU GEODEESIA arve 25002 käibemaksuta summas 250 eurot (Saaremaa ELASA sidekaevude teostusmöödistused);
- KD 909 - RAXOEST OÜ arve 221157 käibemaksuta summas 7600 eurot (geodeetilise alusplaani koostamine ja geodeetilised uuringud). Toetuse saaja esitas kuludokumentidega pakkumuse, kuid võrdlevat pakkumust mitte.

Kokku käibemaksuta summas 7850 eurot. Geodeetilise alusplaaniga seotud tegevused ning mahamärkimine ja teostusmõõdistused on projekti raames summeeritavad kui olemuslikult üksteisega kokku kuuluvad tööd ja seetõttu on ühe ostuna käsitletavad. Isegi kui teenust ostetakse erinevatel ajaetappidel ja/või erinevatelt ettevõtetelt, siis tuleb iga sellise teenuse korral võtta võrdlevaid pakkumusi, kui need teenused kogumis on maksumusega alates 20 000 eurot. Tegevuse 8 raames on esitatud ka KD tunnusega 900 osaühing KAGU GEODEESIA arve nr 24106 käibemaksuta summas 12 471,91 eurot, millega osteti sidevarustuse mahamärkimise ja teostusmõõdistuse teenust (võrdlevaid pakkumusi on võetud). **Seega on kokku teenusega seotud arveid käibemaksuta summas 20 321,91 eurot** (KD tunnustega 900, 901, 909), mistõttu oleks pidanud toetuse saaja KD tunnustega 901 ja 909 seotud arvete aluseks olnud teenuste tellimisel võtma võrdlevaid pakkumusi.

1.2. Toetuse saaja selgitused

05.03.2025 esitas toetuse saaja e-toetuste süsteemi KD tunnusega 909 juurde selgituse (vt. ka p.1.1.3. geodeetilise alusplaani koostamine ja geodeetilised uuringud): „*Lisatud kuludokumendiga seotud hinnapakumine, arve ja maksekorraldus. Ostumenetluse dokumente ei ole lisatud, sest tegemist on kuluga mille summa ilma käibemaksuta on väiksem kui 20 000 eurot.*“.

19.03.2025 esitas toetuse saaja e-toetuste süsteemi KD tunnusega 840 juurde selgituse (vt. ka p.1.1.1 Fiiberoptiliste kaablite paigaldamine puhumise meetodil. Fiiberoptiliste kaablite keevitustööde teostamine jaotuspunktides. Abitööde teostamine): „*Antud kuludokumendiga seotud töö ei ole kuidagi summeeritav ühegi teise sisse ostetava teenusega. Kui vahendusasutus viitab kaevetööde alltöövõtu mahus olnud jaotuspunkti paigaldusele siis seal on tegemist ainult välise kesta paigaldamise ja tähistamisega (lisaks torude kappi viimine maapõuest ja kinnitamine/tähistamine). Dokument number 840 seotud ehitustööd on seotud fiiberoptilise kaabliga (mitte toruga). Kaabli puhumisega juba varem paigaldatud torusse, kaabli keevitustööde teostamisega, paneelides tehtavate keevitustööde teostamisega ning kogu kapisisu nõuetekohase tähistamisega. Tehtavad tööd võivad olla analoogse nimega aga sisu poolest on täiesti erinevad.*“.

22.04.2025 saatis Corle OÜ e-kirjaga ülevaate sellest, kuidas toetuse saaja on sisse ostetavad kaubad, tööd ja teenused kategoriseerinud. Vahendusasutus edastas toetuse saajale e-kirjaga 30.04.2025 tähelepanekud 22.04.2025 esitatud kategooriate summeerimise kohustuse kohta.

05.05.2025 saatis toetuse saaja e-toetuste süsteemi kaudu vastuse järelevalvemenetluse alustamise kirjale, milles selgitab: „*Esitasime Teile oma selgitused ja arusaamise kulude struktuuri kohta 22.04.2025. Vahendusasutus esitas enda seisukoha 30.04.2025, millest selgus, et Toetuse saaja oli teemakohaseid kulusid (summeerimise aluseid) valesti tõlgendanud. Oleme sellega nõus. /.../*“.

1.3. Vahendusasutuse seisukoht ja õiguslik põhjendus

Projekti 28.11.2022 toetuse taotluse rahuldamise otsuse nr 11.4-24/1206 punkti 11 kohaselt on toetuse saaja kohustatud projekti elluviimisel järgima üldmääruses, meetme määruses ja taotluse rahuldamise otsuses sätestatud.

Üldmääruse § 5 lõike 2 ja meetme määruse § 29 lõike 2 kohaselt kui toetuse saaja ei ole hankija riigihangete seaduse tähenduses ja teenuse, asja või ehitustöö eeldatav maksumus on ilma käibemaksuta võrdne 20 000 euroga või sellest suurem, peab ostumenetluse läbiviimisel järgima toetuse andmise tingimustes ja riigihangete seaduse §-s 3 sätestatud riigihanke korraldamise üldpõhimõtteid ning taotluse rahuldamise otsuses sätestatud täpsustatud nõudeid.

Üldmääruse seletuskirjas on selgitatud: *Eelkõige peab toetuse saaja tõendama, et ostu maksumus kujunes konkurentsi korral erinevate erapooletute ja võrreldavate pakkumuste objektiivse võrdlemise teel, ehk et konkurentsi on efektiivselt ära kasutatud. /.../ RHS §-s 3 sätestatud*

põhimõtted hõlmavad eesmärki tagada konkurentsi efektiivse kasutamise teel hankija rahaliste vahendite läbipaistev, otstarbekas ja säästlik kasutamine.

Toetuse saaja on ostnud Elektritark OÜ-lt arvega 10094 (KD tunnusega 840, tegevus 6 „Jaotuspunktide ja kaablite paigaldus“) peajaotuskapi ehitustööd: *Fiiberoptiliste kaablite paigaldamine puhumise meetodil. Fiiberoptiliste kaablite keevitustööde teostamine jaotuspunktides. Abitööde teostamine.* Arve kirjelduses on märgitud *Sidetööd. Saaremaa. Kappide ettevalmistus, kaablite ja paneelide paigaldus ning tähistamine. Vastavalt kinnitatud hinnapakumusele 1012241.* Arve käibemaksuta summa on 17 527,50 eurot.

Sarnast teenust on ostetud ka tegevuse 5 raames „Võrgu rajamine ja torude paigaldus“ Victor OÜ kolme arvega, mis on esitatud KD tunnustega 934-936 raames kokku käibemaksuta summas 274 078 eurot. Victor OÜ arvetega seotud tööde üleandmise- ja vastuvõtmise akti kohaselt osteti järgmisi teenuseid: sidetorustiku trassi rajamine, kinnise trassi rajamine, puurmasina stardi- ja lõpukaeviku rajamine, peajaotuskapi paigaldus, lõpp-punkti paigaldus, tunnihinnaga lisategevused.

Vahendusasutus on seisukohal, et teenused: kliendiliinide ehitus (sh trassi rajamine, peajaotuskapi paigaldus, lõpp-punkti paigaldus) ja peajaotuskapi ehitustööd (sh ka fiiberoptilised ehitustööd) on olemuslikult kokku kuuluvad ehitustööd ja seega on projekti raames summeeritavad. Toetuse saaja ei ole järginud RHS § 3 nõudeid, kuivõrd KD tunnusega 840 seotud arve aluseks olevate tööde tellimiseks ei ole Corle OÜ võtnud võrdlevaid pakkumusi.

Toetuse saaja on eritehnika rendiga seotud arveid esitanud KD tunnustega 891-897 ja 907 raames (kaheksa arvet, käibemaksuta summas alates 145,21 eurot kuni 8000 eurot) kokku käibemaksuta summas 21 212,21 eurot. Arved on esitatud perioodil 31.10.2024-31.12.2024. Kuigi iga arve eraldi on väiksem kui 20 000 eurot, siis projekti raames on eritehnika rendiga seotud teenuste ostud omavahel summeritav.

Geodeetilise alusplaani, uuringute ja teostusmöödistustega seotud arveid on toetuse saaja esitanud KD tunnuste 901 ja 909 raames kokku käibemaksuta summas 7850 eurot. Sarnast teenust on ostetud ka KD tunnuse 900 raames käibemaksuta summas 12 471,91 eurot. Seega on projektis kokku teenusega seotud arveid käibemaksuta summas 20 321,91 eurot, mistõttu oleks toetuse saaja pidanud järgima RHS § 3 nõudeid ja võtma selliste teenuste tellimisel võrdlevaid pakkumusi.

Vahendusasutuse hinnangul ei ole toetuse saaja selle tagajärjel, et ei ole võtnud alates 20 000 eurose kogumaksumusega ehitustööde ja teenuste tellimiseks võrdlevaid pakkumusi, täitnud RHS §-s 3 sätestatud üldpõhimõtteid. Eeskätt ei ole toetuse saaja kasutanud ära konkurentsi efektiivselt (RHS § 3 p 3) ning ei ole seetõttu ka rahalisi vahendeid kasutanud säästlikult ja otstarbekalt (RHS § 3 p 5).

Eelnevast tulenevalt on vahendusasutus seisukohal, et ei ole täidetud üldmääruse § 5 lõike 2, meetme määruse § 29 lg 2 ja TRO punktist 11.3 tulenevat kohustust ning esineb alus korrektsiooniks.

1.4. Rikkumisele kohalduv finantskorrektsiooni määr 10%

Üldmääruse § 4 lõike 7 punkti 5 kohaselt on vahendusasutusel õigus otsustada toetuse tagasinõudmine. Meetme määruse § 32 kohaselt toimub toetuse tagasinõudmine üldmääruse § 11 alusel ja sätestatud korras. Üldmääruse § 11 lõike 1 punkti 1 kohaselt on vahendusasutusel õigus projektile eraldatud toetus tagasi nõuda proportsionaalselt rikkumise ulatusega juhul, kui toetuse saamise või kasutamisega seotud kohustust või nõuet ei ole osaliselt või täielikult täidetud.

Hetkel on KD-d tunnustega 840, 891-897, 901, 907 ja 909 vahendusasutuses täiendavas kontrollis abikõlblikkus summas 46 589,71 eurot. Tegevuste lõikes järgmiselt:

- Tegevus nr 4 „Projekteerimine“ 7600 eurot;
- Tegevus nr 5 „võrgu rajamine ja torude paigaldus“ 21 212,21 eurot;
- Tegevus nr 6 „Jaotuspunktide ja kaablite paigaldus“ 17 527,50 eurot;
- Tegevus nr 8 „Omanikujärelvalve ja võrguinfo dokumenteerimine“ 250 eurot.

Vastavalt üldmääruse § 11 lõikele 4 vähendatakse kohustuse või tingimuse täitmata jätmise laadist tulenevalt toetust 2, 5, 10, 25, 50, 75 või 100% projektile või selle tegevusele eraldatud toetusest.

Projektiga seotud kohustuste täitmine on üheks toetuse saamise eelduseks. Taotluse rahuldamise otsuses on selgelt määratletud toetuse saaja kohustusena järgida meetme määruks kehtestatud. Meetme määruks § 6 lõige 1 ütleb, et kulu on toetatav, kui see on kooskõlas käesolevas määruks sätetud tingimustega ja taotluse rahuldamise otsusega. Kui toetuse saaja jätab selle kohustuse kui toetuse saamise eeltingimuse täitmata, siis toob see endaga kaasa negatiivse mõju toetatavatele kuludele.

Vahendusasutus leiab, et antud juhul on proportsionaalne kohaldada 10%-list korrektsooni. Toetuse saaja ei ole ostude korral maksumusega alates 20 000 eurot võtnud võrdlevaid pakkumusi, mistõttu on ta rikkunud RHS § 3 p-des 3 ja 5 toodud riigihanke korraldamise üldpõhimõtteid. Tegemist on vahendusasutuse hinnangul raskeloomulise rikkumisega, kuivõrd tellitud ehitustööde ja teenuste hind ei ole kujunenud konkurentsi tulemusel, mistõttu ei pea vahendusasutus põhjendatuks ega proportsionaalseks kohaldada 10%-st madalamat finantskorrektsooni (5%-i või 2%-i). Samas kuna tellitud ehitustööde ja teenuste maksumus oli turutingimustele vastav (võrdluses varasemate projektidega), siis ei ole vahendusasutuse hinnangul tõenäoline, et konkurentsi tulemusel oleks võinud tellitavad teenused ja ehitustööd olla veelgi odavamad kui 10%-i, mistõttu ei ole põhjendatud kohaldada 10%-st suuremat finantskorrektsooni. Kokkuvõttes leiab vahendusasutus, et seoses rikkumisega on küll tekitatud välisrahastusele potentsiaalne kahju, kuid konkreetse rikkumisega seotud asjaolusid hinnates ei saa finantskahju välisrahastusele olla suurem kui korrektsoonimäär 10%. Suurema korrektsoonimäära kohaldamine oleks ilmselgelt ebaproportsionaalne ning pigem karistusliku iseloomuga, mis aga ei ole kooskõlas korrektsooni eesmärgiga (hüvitada rikkumisest tulenev võimalik kahju).

Arvestades eelnevat, on projekti raames tuvastatud tingimustele mittevastav kulu 46 589,71 eurot, mille suhtes tuleb **kulu abikõlblikkust vähendada 10% ehk summas 4 658,97 eurot.**

Käesoleva otsusega vähendatakse finantskorrektsooni tulemusel abikõlblikku kulu summas 4 658,97 eurot, millest toetuse osa vastavalt toetuse määrale 70% moodustab 3 261,28 eurot ja omafinantseering 1397,69 eurot.

Kuludokumentide tunnustega 840, 891-897, 901, 907 ja 909 abikõlblikku summat tuleb vähendada 10% kokku summas 4 658,97 eurot ning vähendada väljamaksmisele kuuluvat toetust 3 261,28 euro võrra.

2. Toetuse saaja ärakuulamisõiguse tagamine

Haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) § 40 lõikest 1 tulenevalt peab enne haldusakti andmist haldusorgan andma menetlusosalisele võimaluse esitada asja kohta oma arvamus ja vastuväited. Vahendusasutus edastas 03.06.2025 toetuse saajale toetuse tagasinõudmise otsuse eelnõu, paludes esitada omapoolne seisukoht antud otsuse kohta hiljemalt 17.06.2025. Toetuse saaja vastas 04.06.2025, et on otsusega nõus.

3. Otsuse resolutsioon

Võttes arvesse eelkirjeldatud asjaolud ja põhjendused ning tuginedes käesolevas otsuses väljatoodud õiguslikele alustele, vahendusasutus

otsustab:

1. lugeda projekti „Corle Saaremaa vald“ raames mittetoetatavaks kuluks **4 658,97** eurot, millest moodustab toetus **3 261,28** eurot ja omafinantseering **1397,69** eurot;
2. vähendada KD-des tunnustega 840, 891-897, 901, 907 ja 909 kulusid kogusummas 4 658,97 eurot;
3. vähendada projekti eelarvet tegevuses nr 4 “Projekteerimine” summas 760 eurot;
4. vähendada projekti eelarvet tegevuses nr 5 “Võrgu rajamine ja torude paigaldus” summas 2121,22 eurot;
5. vähendada projekti eelarvet tegevuses nr 6 “Jaotuspunktide ja kaablite paigaldus” summas 1752,75 eurot;
6. vähendada projekti eelarvet tegevuses nr 8 “Omanikujärelevalve ja võrguinfo dokumenteerimine” summas 25 eurot;
7. muuta vahendusasutuse 28.11.2022 taotluse rahuldamise otsuse nr 11.4-24/1206 punkte 2 ja 3 alljärgnevalt:
 - 7.1 „2. Projekti kogumaksumus on 968 198,17 eurot.“;
 - 7.2 „3. Toetuse määr on kuni 70% projekti toetatavatest kuludest ja maksimaalne suurus on 677 738,72 eurot.“;

Käesoleva otsuse peale võib esitada enne halduskohtule kaebuse esitamist vaide Riigi Tugiteenuste Keskusele üldmääruse ja haldusmenetluse seaduses sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates päevast, mil vaid esitaja sai või pidi otsusest teada saama.

(allkirjastatud digitaalselt)

Tiina Sams
toetuste rakendamise osakonna juhataja

Koostaja: Tiina Visla
5917 7347
tiina.visla@rtk.ee